VEJVREDE

Guide til brug af film, debatspørgsmål og dialog om vejvrede

GF fonden har udviklet en gratis undervisningspakke til brug i køreuddannelsen. Den handler om vrede i trafikken. Fokus er især på, hvordan vreden viser sig, og hvordan man kan undgå at optræde aggressivt i trafikken. Materialerne henvender sig til køreskoleelever.

Undervisningspakken relaterer sig til Bekendtgørelsen om "Undervisningsplan for køreuddannelsen til almindelig bil (Kategori B)" afsnit 5 om særlige risikoforhold i trafikken. Den er et bidrag til undervisningen i de holdnings- og adfærdsbearbejdende emner. Du kan med fordel bruge undervisningspakken som input til undervisningsmodulet 5.5: Andre trafikanters adfærd og 5.7: Egne holdninger og egen adfærd.

Baggrundsviden

Aggressiv adfærd i trafikken er et stigende problem. En dansk undersøgelse fra 2017 blandt 1000 trafikanter viser, at over halvdelen af trafikanterne (55 %) har oplevet vejvrede indenfor det seneste år, og at mere end hver tredje trafikant selv har givet udtryk for deres vrede i trafikken. 3 % oplevede, at vejvreden udviklede sig til vold eller trusler.

Vejvrede kan undgås ved at udvise tolerance i trafikken, og ved ikke lade sig påvirke af andre trafikanters adfærd eller småfejl. En vigtig pointe er også ikke at lade sig smitte af andres aggressive opførsel. Det er en god ide at køre hjemmefra i god tid og undgå at blive stresset, mens man kører.

Pakkens indhold

Undervisningspakken består af en kort film, oplæg til dialog samt en elevopgave. Du kan bruge elementerne sammen eller hver for sig. Materialerne ligger frit tilgængelig på www.gftrafiksikker.dk/nyebilister, og filmen "Hvordan takler du vrede i trafikken?" ligger også på YouTube. Du er velkommen til at linke til filmen på køreskolens hjemmeside eller facebookside.

Undervisningsforløb

For at kunne bearbejde holdninger og dermed påvirke adfærden i trafikken kræves det, at eleverne tager stilling. Det gør de bedst på et oplyst grundlag, og det kan blandt andet ske gennem en aktiv dialog eleverne imellem samt mellem kørelæreren og eleverne.

Start med at tale lidt om elevernes erfaringer med vrede i trafikken. Du kan gøre brug af de indledende spørgsmål (se side 2). Hernæst ser I filmen. Efter filmen kan du benytte debatspørgsmålene (side 3) og afslutte med at sætte eleverne sammen to og to og bede dem løse elevopgaven (side 4).

Spørgsmålene og elevopgaven er beregnet til at starte en dialog, der har til formål at gøre de kommende nye bilister opmærksomme på aggressiv kørsel i trafikken og give dem mulighed for at danne deres egne holdninger til vejvrede. Spørgsmålene er beregnet til dialog og debat, hvorfor der ikke kun er ét rigtigt svar.

GF FONDEN

VEJVREDE

Dialog spørgsmål om vejvrede

Inden du viser filmen, er det en god idé at spore eleverne ind på emnet. Det kan du gøre med disse spørgsmål:

- **Kender I til vrede i trafikken?**
- **Kan I nævne forskellige eksempler eller situationer?**
- **Er der situationer, hvor I selv bliver vrede i trafikken?**
- **Fortæl om et par situationer, I selv har oplevet, hvor andre har optrådt aggressivt i trafikken**

Filmen

Filmen viser tre forskellige situationer, hvor der opstår og kan opstå vejvrede i trafikken, som nye bilister kan relatere sig til. I filmen følger vi en ung bilist, der er ude at køre en tur. På turen bliver han først udsat for vejvrede fra en cyklist, som han i første omgang overser. I næste scene bliver han selv vred og optræder aggressivt overfor en anden bilist. Filmen ender med, at han igen bliver udsat for aggressiv kørsel, da en bilist snupper en parkeringsplads, han selv er på vej ind på. Den unge bilist kan nu vælge, om han igen vil optræde aggressivt, eller om han styrer sig og lader det passere. Han vælger at gøre det sidste. Filmen varer 2 minutter. Filmen leder op til, at eleverne bagefter kan drøfte hvad vejvrede er, og hvordan man kan undgå selv at optræde aggressivt i trafikken.

Debatspørgsmål relateret til filmen

Når du har vist filmen, kan du stille eleverne disse spørgsmål, som de svarer på i plenum:

- **Hvad tænker I om trafikanternes opførsel i filmen?**
  - Var det ok, at de viste deres vrede?
  - Hvem gik over grænsen og hvorfor?
  - Hvad ville I selv have gjort?

- **Tror I, det påvirkede bilisten, at cyklisten blev vred?**
  - Hvordan kan I se det?

- **Hvad kan der ellers ske, hvis man opfører sig aggressivt i trafikken?**
  - Kan I nævne situationer, hvor det kan være farligt?

- **Hvorfor tror I, at der er mange, som viser deres vrede i trafikken?**
  - Kan det være nogen af de samme som dem, der skriver vrede kommentarer på de sociale medier?
  - Er det lettere at vise vrede, når man er isoleret fra andre (bag en computerskærm eller inde i en bil)?

GF FONDEN

VEJVREDE

Elevopgave

Bed eleverne løse en opgave sammen to og to ved at vise dem en række eksempler på situationer, der indeholder vejvrede. Bed eleverne om at vælge hvilke 3 situationer som de mener, er de farligste. Derefter gennemgår I det sammen på holdet, hvor eleverne begrunder, hvorfor de har valgt de situationer, de har. Tag en snak med dem om, hvad der kan ske, og hvordan vejvrede kan påvirke kørslen. Eksemplerne er vist på næste side og sat stort op, så de kan vises på en projektor, men de kan selvfølgelig også printes, hvis du ønsker at dele dem ud.

Efter I har gennemgået elevernes svar, kan I som afslutning have en samlet debat med udgangspunkt i disse spørgsmål:

- **Er det ok at vise sin vrede i trafikken?**
  - Synes I, der er nogen af eksemplerne, vi lige har gennemgået, hvor det er ok?
  - Er der nogen af eksemplerne fra filmen, som er ok?

- **Hvad kunne de tre trafikanter i filmen have gjort i stedet for at blive vrede?**
  (Cyklisten/ bilisten Jonas/ bilisten Helena)

- **Hvordan undgår man vejvrede?**
  - Undgå at være stresset, når man kører bil
  - Undgå at konkurrere med andre i trafikken
  - Ikke lade sig smitte af andres aggressive opførsel
  - Ikke lade sig påvirke af andres fejl i trafikken
  - Ikke lade sig påvirke af andre bilisters dårlige opførsel

- **Hvordan kan man gøre, hvis andre opfører sig aggressivt overfor én?**
  - Ikke se den vrede person i øjnene
  - Undgå at interagere med den vrede person (ikke tale eller gøre fagter)
  - Give en undskyldning eller vise, man er ked af det, når man selv begår en fejl

GF FONDEN

Hvilke af disse situationer kan være farlige?

- brug 5 minutter på at diskutere situationerne og find de 3 situationer, I synes er de farligste

1. Når man presser en forankørende bilist ved at lægge sig tæt bag ved
2. Når man giver en anden trafikant fingeren eller laver andre fagter
3. Når man råber af en anden trafikant inde fra sin egen bil
4. Når man råber af en anden trafikant, så de kan høre det
5. Når man dytter på en aggressiv måde
6. Når man giver en anden bilist det lange lys
7. Når man laver en hasarderet overhaling
8. Når man snupper en parkeringsplads fra en anden
9. Når man forfølger nogen i bil
10. Når man står ud af sin bil og truer andre
11. Når man spytter efter andre
12. Når man slår eller sparker på andres køretøjer

GF FONDEN